

مطالعه کیفی دیدگاه کارشناسان شرکت‌های خدمات فنی-مشاوره‌ای کشاورزی نسبت به کمبود آب

معصومه فروزانی^۱ و عزت‌اله کرمی^۲

^۱ استادیار گروه ترویج و آموزش کشاورزی دانشگاه کشاورزی و منابع طبیعی رامین خوزستان، ^۲ استاد بخش ترویج و

آموزش کشاورزی دانشگاه شیراز

m.forouzani@ramin.ac.ir

فقرزدایی و تامین پایداری زیست محیطی از مهمترین اهداف توسعه هزاره محسوب می‌شوند که هر دو شدت با توسعه کشاورزی مرتبط می‌باشند. این در حالی است که یکی از عوامل موثر بر توسعه کشاورزی دسترسی به منابع آب است. اما در سال‌های اخیر تنزل سطح کیفی و کمی منابع آبی، آن را به عنوان عامل ارزشمندتری مطرح ساخته است. در پاسخ به این دیدگاه که غلبه بر کمبود آب نیازمند مداخله‌گری‌های اجتماعی، اقتصادی و سیاسی حداقل با معرفی زیرساخت‌های فیزیکی است، کسب شناخت نسبت به مبانی اجتماعی برای این اعتقاد که آب کمبود دارد، به عنوان نتیجه‌ای منطقی است. بر همین اساس مطالعات مختلف تاکید داشته‌اند که کمبود آب هم به عنوان یک مشکل بیوفیزیک و هم یک مساله مردم‌شناسانه تحلیل شود. چرا که از منظر دیدگاه دوم، تنوع فراوانی در ادراکات ذینفعان از کمبود آب، علت‌ها و راهبردهای مواجهه با آن از یک منطقه به منطقه دیگر و یا حتی در درون یک منطقه وجود دارد. بر همین اساس، به منظور دستیابی به شناخت و فهم کارشناسان از مساله کمبود آب، که تعیین کننده میزان کنش‌های آنان برای ترویج مدیریت بهتر آب در بین کشاورزان است، مطالعه‌ای به شیوه کیفی در میان کارشناسان شرکت‌های خدمات فنی-مشاوره‌ای کشاورزی در شهرستان مرودشت استان فارس انجام گرفت. از نتایج جالب توجه در مطالعه وجود تفاوت در دیدگاه‌ها و پندارها و همچنین نحوه نگرش متفاوت کارشناسان بومی و غیربومی در منطقه نسبت به مساله کمبود آب بود.

کلمات کلیدی: کمبود آب، نگرش، شرکت‌های خدمات فنی-مشاوره‌ای کشاورزی، فارس.